

Protokoll vid enskild föredragning

Regeringskansli

Allmänna byrån, rättsserviceenheten, Rk1a

Beslutande

Minister

Nina Fellman

Föredragande

EU-sakkunnig

Pamela Baarman

Justerat

Omedelbart

Ärende/Dnr/Exp.

Beslut

Nr 139

Ansökan om jordförvärvstillstånd gällande 1/18 av fastigheten Yxskär i Kumlinge kommun

ÅLR 2016/5540

608 Rk1a

Landskapsregeringen *avslår* ansökan om jordförvärvstillstånd gällande 1/18 av fastigheten Yxskär RNr 1:10 i Kumlinge kommun.

Bakgrund

Sökandena anhåller om tillstånd att förvärva och besitta 1/18 av fastigheten Yxskär RNr 1:10 i Kumlinge kommun (295-406-1-0). Sökanden kommer genom arv efter farbror att tillskiftas delar av fastigheten. Enligt uppgifter ur fastighetsregistret är fastighetens totala areal 1 438 ha, och består av en ö med omkringliggande vatten. Sökandes farbror har besittit 1/6 av fastigheten. Sökandes andel i det oskiftade dödsboet efter farbrodern är 1/3, varför den nu aktuella ansökan gäller jordförvärvstillstånd för 1/18 av fastigheten, dvs ca 80 ha.

Sökanden är inte bosatt i landskapet. Avsikten med förvärvet är rekreation. Sökanden är född i landskapet och var bosatt i landskapet fram till ca åtta års ålder. Sökanden äger sedan tidigare en fritidsfastighet i landskapet.

Kommunens utlåtande

Enligt tjänstebeslut av den 18 augusti 2016 förordar Kumlinge kommun att jordförvärvstillstånd beviljas.

Motivering

Sökanden är arvlåtarens syskonbarn. Av kapitel 2 landskapslagen (2003:68) om jordförvärvsrätt och jordförvärvstillstånd framgår i vilka situationer förvärvaren har jordförvärvsrätt, dvs. förvärvaren behöver inte söka om jordförvärvstillstånd. Enligt 7 § landskapslagen om jordförvärvsrätt och jordförvärvstillstånd har en arvlåtares föräldrar, syskon, halvsyskon samt bröstarvingar till dem jordförvärvsrätt till ett markområde som är under 4 000 m² stort och som förvärvats genom arv. I det nu

aktuella fallet är dock sökandens arv efter farbrodern tillståndspliktigt eftersom den totala arealen överstiger 4 000 m².

Av 4 § 2 mom. landskapsförordningen (2003:70) om jordförvärvstillstånd framgår kriterierna för när landskapsregeringen ska bevilja jordförvärvstillstånd. Eftersom ingen av de punkter som framgår i förordningen är tillämplig i detta fall ska ansökan prövas enligt 12 § landskapslagen om jordförvärvsrätt och jordförvärvstillstånd.

Enligt 12 § landskapslagen om jordförvärvsrätt och jordförvärvstillstånd bör landskapsregeringen vid prövning av ansökan beakta bland annat sökandens anknytning till Åland och avsikt att bosätta sig här samt markområdets storlek, beskaffenhet och användningsändamål.

Sökanden har en anknytning till landskapet och är född i landskapet, vilket talar för ett beviljande av jordförvärvstillstånd. Mot beviljande av tillstånd talar markområdets storlek, beskaffenhet och användningsändamål. Ur ansökan framgår att sökanden fört diskussioner om att flytta till landskapet i framtiden. I tidigare tillståndspraxis har landskapsregeringen ansett att om sökandens avsikt att fast bosätta sig i landskapet baserar sig på framtida händelseförlopp som sökanden inte kan ge en bindande utfästelse om i dagsläget, finns det inte tillräckligt stöd för slutsatsen att fastigheten kommer att vara sökandens faktiska och huvudsakliga vistelseställe, vilket skulle tala för ett beviljande av jordförvärvstillstånd.

Sökandens förvärv baserar sig på ett arv efter farbror. I tidigare tillståndspraxis har dylika arvsförhållanden tillmätts ett visst värde vid prövning av ansökan. I de enskilda fall då tillstånd tidigare beviljats har sådana särskilda omständigheter som exempelvis att fastigheten i fråga är sökandens barndomshem ansetts väga till fördel för ett beviljande av jordförvärvstillstånd, likaså om markområdet i fråga uppenbarligen inte kan delas ändamålsenligt. I det nu aktuella fallet framgår ur ansökan att sökandens farbror förvärvat del i fastigheten Yxskär år 1992 och att sökandens anknytning till fastigheten endast baserar sig på årliga sommarbesök hos farbrodern. Ur ansökan framgår även att fastigheten Yxskär har delats ett antal gånger tidigare och har i dagsläget sex ägare. Av dessa skäl kan ovannämnda omständigheter inte tillmätas avgörande betydelse vid en prövning av om jordförvärvstillstånd ska beviljas i det nu aktuella fallet.

Syftet med jordförvärvslagstiftningen är enligt 1 § jordförvärvslagen (1975:7) för Åland att behålla jordegendomen på Åland i den åländska befolkningens händer. Med beaktande av förvärvets storlek i det nu aktuella fallet och att ändamålet med förvärvet är rekreation anser landskapsregeringen att det inte är ändamålsenligt att göra ytterligare avsteg från jordförvärvslagstiftningens syfte. Ansökan ska därför avslås.

Enligt 6 § 1 mom. jordförvärvslagen ska till ett avslag på ansökan om jordförvärvstillstånd fogas ett tillkännagivande om att egendomen ska överlåtas till någon som har rätt att äga sagda egendom. I detta fall rör det sig dock om andelar i ett dödsbo som inte har skiftats ännu.

Landskapsregeringen informerar om att landskapsregeringen enligt 3 § 2 mom. jordförvärvslagen kan i förhållande till ifrågasvarande dödsbo yrka på skifte av dödsboet två år efter dödsfallet. Med denna möjlighet har

lagstiftaren velat förhindra att dödsbon förblir oskiftade en mycket lång tid.

Landskapsregeringen konstaterar avslutningsvis att sökanden med stöd av 7 § landskapslagen om jordförvärvsrätt och jordförvärvstillstånd skulle ha jordförvärvsrätt till ett markområde understigande 4 000 m².

Tillämpade lagrum

1, 3 och 6 §§ jordförvärvslagen (1975:7) för Åland

7 och 12 §§ landskapslagen (2003:68) om jordförvärvsrätt och jordförvärvstillstånd

Nr 140

Ansökan om jordförvärvstillstånd gällande ett outbrutet område av fastigheten Apalstrand i Hammarlands kommun

ÅLR 2016/5808

609 Rk1a

Landskapsregeringen *beviljar* sökanden jordförvärvstillstånd gällande ett outbrutet område av fastigheten Apalstrand RNr 4:30 i Bovik i Hammarlands kommun.

Bakgrund

Sökanden ansöker om tillstånd att förvärva och besitta ett outbrutet område av fastigheten Apalstrand RNr 4:30 i Bovik i Hammarlands kommun (76-403-4-30). Markområdet är ca 3 000 m². Sökanden är inte bosatt i landskapet.

Ur ansökan och bifogade handlingar framgår att fastigheten Apalstrand funnits i den nuvarande ägarens ägo sedan 1989. Sökanden är barnbarn till den nuvarande ägaren, som vill ge en del av fastigheten i gåva till sökanden.

Kommunens utlåtande

Kommunstyrelsen i Hammarland har gett ett utlåtande den 6 september 2016. Kommunstyrelsen förordar att jordförvärvstillstånd beviljas med hänvisning till 12 § landskapslagen om jordförvärvsrätt och jordförvärvstillstånd.

Motivering

Sökanden är barnbarn till överlåtaren som vill ge det markområde som är föremål för ansökan i gåva till sökanden. Ur landskapslagen (2003:68) om jordförvärvsrätt och jordförvärvstillstånd framgår att bröstarvingar i samband med olika förvärv av fast egendom har jordförvärvsrätt, dvs. jordförvärvstillstånd krävs inte. Ur förarbetena till landskapslagen om jordförvärvsrätt och jordförvärvstillstånd framgår att endast den som står närmast i rätt till arv räknas som bröstarvinge (FR 20/2001-2002). Med beaktande av detta är sökandens förvärv tillståndspliktigt.

Landskapsförordningen (2003:70) om jordförvärvstillstånd innehåller bestämmelser om när landskapsregeringen ska bevilja tillstånd, om inte särskilda skäl däremot föreligger. Då ingen av de punkter som finns upptagna i 4 § 2 mom. landskapsförordningen är tillämpliga i detta fall ska ansökan prövas enligt 12 § landskapslagen om jordförvärvsrätt och jordförvärvstillstånd.

Ur landskapsregeringens beslutspraxis framgår att landskapsregeringen beviljat jordförvärvstillstånd i ett antal fall då fast egendom har överlåtits till barnbarn (t.ex. beslut 3.7.2015, ÅLR 2015/6551, 371 Rk1a). Sökanden skulle i framtiden i egenskap av bröstarvinge kunna komma att förvärva fastigheten utan att behöva ansöka om jordförvärvstillstånd. Med beaktande av detta, och då landskapsregeringen inte finner några särskilda skäl däremot anser landskapsregeringen att tillstånd kan beviljas.

Tillämpade lagrum

12 § landskapslag (2003:68) om jordförvärvsrätt och jordförvärvstillstånd

Nr 141

Ansökan om jordförvärvstillstånd gällande ett outbrutet område av fastigheten Apalstrand i Hammarlands kommun

ÅLR 2016/5809

610 Rk1a

Landskapsregeringen *beviljar* sökanden jordförvärvstillstånd gällande ett outbrutet område av fastigheten Apalstrand RNr 4:30 i Bovik i Hammarlands kommun.

Bakgrund

Sökanden ansöker om tillstånd att förvärva och besitta ett outbrutet område av fastigheten Apalstrand RNr 4:30 i Bovik i Hammarlands kommun (76-403-4-30). Markområdet är ca 3 000 m². Sökanden är inte bosatt i landskapet.

Ur ansökan och bifogade handlingar framgår att fastigheten Apalstrand funnits i den nuvarande ägarens ägo sedan 1989. Sökanden är barnbarn till den nuvarande ägaren, som vill ge en del av fastigheten i gåva till sökanden.

Kommunens utlåtande

Kommunstyrelsen i Hammarland har gett ett utlåtande den 6 september 2016. Kommunstyrelsen förordar att jordförvärvstillstånd beviljas med hänvisning till 12 § landskapslagen om jordförvärvsrätt och jordförvärvstillstånd.

Motivering

Sökanden är barnbarn till överlåtaren som vill ge det markområde som är föremål för ansökan i gåva till sökanden. Ur landskapslagen (2003:68) om jordförvärvsrätt och jordförvärvstillstånd framgår att bröstarvingar i samband med olika förvärv av fast egendom har jordförvärvsrätt, dvs. jordförvärvstillstånd krävs inte. Ur förarbetena till landskapslagen om jordförvärvsrätt och jordförvärvstillstånd framgår att endast den som står närmast i rätt till arv räknas som bröstarvinge (FR 20/2001-2002). Med beaktande av detta är sökandens förvärv tillståndspliktigt.

Landskapsförordningen (2003:70) om jordförvärvstillstånd innehåller bestämmelser om när landskapsregeringen ska bevilja tillstånd, om inte särskilda skäl däremot föreligger. Då ingen av de punkter som finns upptagna i 4 § 2 mom. landskapsförordningen är tillämpliga i detta fall ska ansökan prövas enligt 12 § landskapslagen om jordförvärvsrätt och jordförvärvstillstånd.

Ur landskapsregeringens beslutspraxis framgår att landskapsregeringen beviljat jordförvärvstillstånd i ett antal fall då fast egendom har överlåtits till barnbarn (t.ex. beslut 3.7.2015, ÅLR 2015/6551, 371 Rk1a). Sökanden skulle i framtiden i egenskap av bröstarvinge kunna komma att förvärva fastigheten utan att behöva ansöka om jordförvärvstillstånd. Med beaktande av detta, och då landskapsregeringen inte finner några särskilda skäl däremot anser landskapsregeringen att tillstånd kan beviljas.

Tillämpade lagrum

12 § landskapslag (2003:68) om jordförvärvsrätt och jordförvärvstillstånd

Nr 142

Ansökan om jordförvärvstillstånd gällande ett outbrutet område av fastigheten Apalstrand i Hammarlands kommun

ÅLR 2016/5810

611 Rk1a

Landskapsregeringen *beviljar* sökanden jordförvärvstillstånd gällande ett outbrutet område av fastigheten Apalstrand RNr 4:30 i Bovik i Hammarlands kommun.

Bakgrund

Sökanden ansöker om tillstånd att förvärva och besitta ett outbrutet område av fastigheten Apalstrand RNr 4:30 i Bovik i Hammarlands kommun (76-403-4-30). Markområdet är ca 3 000 m². Sökanden är inte bosatt i landskapet.

Ur ansökan och bifogade handlingar framgår att fastigheten Apalstrand funnits i den nuvarande ägarens ägo sedan 1989. Sökanden är barnbarn till den nuvarande ägaren, som vill ge en del av fastigheten i gåva till sökanden.

Kommunens utlåtande

Kommunstyrelsen i Hammarland har gett ett utlåtande den 6 september 2016. Kommunstyrelsen förordar att jordförvärvstillstånd beviljas med hänvisning till 12 § landskapslagen om jordförvärvsrätt och jordförvärvstillstånd.

Motivering

Sökanden är barnbarn till överlåtaren som vill ge det markområde som är föremål för ansökan i gåva till sökanden. Ur landskapslagen (2003:68) om jordförvärvsrätt och jordförvärvstillstånd framgår att bröstarvingar i samband med olika förvärv av fast egendom har jordförvärvsrätt, dvs. jordförvärvstillstånd krävs inte. Ur förarbetena till landskapslagen om jordförvärvsrätt och jordförvärvstillstånd framgår att endast den som står närmast i rätt till arv räknas som bröstarvinge (FR 20/2001-2002). Med beaktande av detta är sökandens förvärv tillståndspliktigt.

Landskapsförordningen (2003:70) om jordförvärvstillstånd innehåller bestämmelser om när landskapsregeringen ska bevilja tillstånd, om inte särskilda skäl däremot föreligger. Då ingen av de punkter som finns upptagna i 4 § 2 mom. landskapsförordningen är tillämpliga i detta fall ska ansökan prövas enligt 12 § landskapslagen om jordförvärvsrätt och jordförvärvstillstånd.

Ur landskapsregeringens beslutspraxis framgår att landskapsregeringen beviljat jordförvärvstillstånd i ett antal fall då fast egendom har överlåtits till barnbarn (t.ex. beslut 3.7.2015, ÅLR 2015/6551, 371 Rk1a). Sökanden skulle i framtiden i egenskap av bröstarvinge kunna komma att förvärva fastigheten utan att behöva ansöka om jordförvärvstillstånd. Med beaktande av detta, och då landskapsregeringen inte finner några särskilda skäl däremot anser landskapsregeringen att tillstånd kan beviljas.

Tillämpade lagrum

12 § landskapslag (2003:68) om jordförvärvsrätt och jordförvärvstillstånd

---